

FÓKUSZBAN: KÖZÖSSÉGI SZÍNHÁZ

II. CSOKONAI SZÍNHÁZPEDAGÓGIAI ÉS SZÍNHÁZI NEVELÉSI KONFERENCIA

A II. Csokonai színházpedagógiai és színházi nevelési konferencia az Interreg V-A Románia-Magyarország Együttműködési Program keretein belül megvalósuló, a „Román-magyar határon átnyúló képzési központ és értéktár a kulturális és történelmi örökség számára” (ROHU-446) elnevezésű projekt keretén belül valósul meg a Csokonai Színház szervezésében.

A konferencián való részvételt közösségi színházzal, színházi neveléssel, színházpedagógiával foglalkozóknak, színházi alkotóknak, drámapedagógusoknak, színházzal, drámapedagógiával kapcsolatos egyetemi szakok hallgatóinak, pedagógusoknak, szakmabeli és szakmán kívüli érdeklődőknek ajánljuk.

Konferenciánk célja, hogy kerekasztal-beszélgetéseken, közösségi színházi előadásokon és workshopokon keresztül bemutassuk, közösen megvizsgáljuk, illetve megvitassuk a közösségi színházcsinálásban szerzett tapasztalatainkat.

Hazai alkotók, szakemberek sora mellett Chris Cooper író, rendező, színházi nevelési szakember, a nagy múltú birminghami Big Brum TIE Company volt vezetője is vendégünk lesz, illetve lehetőségünk lesz találkozni a kolozsvári Reactor alkotóival, Petro Ionescuval és Doru Talosssal.

A konferencia időpontja:
2022. december 9-11.

A konferencia helyszíne:
Csokonai Fórum - Kóti Árpád terem és Orfeum
Debrecen

Interreg

Románia-Magyarország

Európai Regionális Fejlesztési Alap

EURÓPAI UNIÓ

www.interreg-rohu.eu

december 9. 14.00-15.30

MILYEN HATÁSSAL VAN A CSOPORTRA, ILLETVE MIT AD A TÁGABB KÖZÖSSÉGNEK A KÖZÖSSÉGI SZÍNHÁZ?

kerekasztal-beszélgetés

Haszonelvű világunkban hajlamosak vagyunk azt firtatni, miféle haszna van a művészeteknek? Ennél termékenyebb megközelítés, ha az objektíven szintén alig megragadható hatásról beszélünk. Hiszünk-e abban, hogy rövid vagy akár középtávon változást érhetünk el szűkebb-tágabb közösségeinkben egy-egy műalkotás segítségével? Mi motiválja jobban az alkotót: a cél vagy a hozzá vezető út? És mit szól mindehhez a valódi célközönség, vagyis annak a közösségnek a tagjai, akiknek, akikről, akikkel készül a színház?

A beszélgetést vezeti:

Jászay Tamás színikritikus, főszerkesztő – Revizor - a kritikai portál

A beszélgetés résztvevői:

Golden Dániel drámapedagógus

Herczog Noémi kritikus – Színház folyóirat

Horváth Kata kulturális antropológus, szociodráma-vezető, a Sajátszínház: Szívhangok Társulat tagja

Horváth Zsanett, a Sajátszínház: Szívhangok Társulat tagja

Kiss Gabriella színháztörténész, az *Aziskoláját!* c. előadás civil szereplője

Pénzváltó Zsófia, a *Baby Bumm* c. előadás civil szereplője

Helyszín: Orfeum

Partnerség egy jobb jövőért

december 9. 16.00-18.00

BABY BUMM – KITETTSÉGI HATÁSOK (MU Színház)

felvétel és foglalkozás

A Baby Bumm-ban kisbabás anyukákat és a babáikat látjuk a színpadon. A szülővé válásról és az utána következő első év tapasztalatairól szóló, saját történeteken alapuló, közösségi előadás tétje, hogy az anyaság és a kisbabalét ne szoruljon ki a láthatóság tereiből, és ne is legyen beburkolva a politikai korrektség általános cukiság-mázába.

Alkotók:

A játsszók írásai és improvizációi alapján írta és szerkesztette **Sebők Bori** és **Török Tímea**

Dramaturg: **Herczog Noémi**

Drámainstruktor: **Török Tímea**

Produkciós vezető: **Erős Balázs**

Játsszák: **Balogh Szilvi, Csábi Anna, Móga Piroska, Németh Vercsi, Oláhné Czeizing Hedvig, Péncsváltó Zsófia, Szabó Veronika, Sztripszky Hanna**

Rendező: **Sebők Bori**

Az előadás bemutatójáról készült felvétel előtt közösen gondolkodunk a szülővé válás színpadi megjelenítése és a közösségi színház alapvető kérdéseiről, a felvétel megnézése után pedig a saját alkotófolyamatunkban felmerült problémákról nyitunk szakmai vitát.

Moderátorok: **Török Tímea** és **Herczog Noémi**

Online bejelentkezik: **Sebők Bori**

Helyszín: Orfeum

december 9. 19.30-22.30

ÁBRAHÁM (Csokonai Színház, a Csokonai közTér produkciója)

interaktív közösségi színházi előadás és szakmai beszélgetés

2062-re a civilizációnk a pusztulás szélén állt. A végzetes zuhanástól Ábrahám mentette meg az emberiséget. Ábrahám, aki 2012-ben látta meg a napvilágot Debrecenben. Születésének körülményei rendkívüliek, ahogyan a kor is, amelyben világra jött. A 21. század első felében a világ vesztébe rohant – e félévszázados ámokfutásnak lehetünk szemtanúi e színházi kísérlet során.

2022 februárjában indult a Csokonai közTér, színházunk kreatív alkotóműhelye. Több mint fél éven keresztül kétheti, majd heti rendszerességgel gondolkodtunk együtt vállalkozó kedvű, kíváncsi és kreatív debreceniekkel, hogy milyen remények és félelmek élnek bennünk a jövővel kapcsolatban. Paráink és reményeink játékos kibeszélése és feldolgozása során egy közös történetet építettünk, és együtt döntöttünk arról, hogy szeretnénk ezt egy színházi előadás formájában a nagyközönség számára bemutatni. Májusban egy sajtóbemutatót tartottunk, novemberben pedig a Csokonai Fórum Kóti Árpád termében állítjuk színpadra Ábrahám történetét, amelyben nézőink nem csak szemlélői, hanem résztvevői is lehetnek az eseményeknek.

Alkotók:

A közTér csapata: **Gáll Anna Nikoletta, Kopócs Éva, Lukovszki Judit, Nagy Petra, Pál Marianna, Porcsin-Tóth Réka, Szabó Vivien, Varga Dóra**

Volt csapattársaink: **Láposi Terka, Tarné Kerekes Erzsébet**

Projektvezetők: **Madák Zsuzsanna, Gemza Melinda, Varga Nikolett**

Szakmai konzulens: **Bethlenfalvy Ádám**

Tér: **Sáfrány Imre**

Grafika: **Gáll Anna Nikoletta**

Rendező, dramaturg: **Madák Zsuzsanna**

Köszönjük Nagy Kírának a rapszámhoz nyújtott segítségét, illetve külön köszönet a Kávának – a közösségi színházcsinálás workshopjukon sok inspirációt nyertünk a munkánkhoz.

Az előadást követően szakmai beszélgetést tartunk. A beszélgetés moderátora: **Jászay Tamás.**

Helyszín: Kóti Árpád terem és Orfeum

december 10. 9.30-11.15

MIT AD HOZZÁ EGY SZÍNHÁZ, TÁRSULAT ÉLETÉHEZ, HOGY CIVIL SZEREPLŐK, CIVILEK TÖRTÉNETEI VANNAK A SZÍNPADON?

kerekasztal-beszélgetés

Azzal, hogy a színpadon nem professzionális művészeket lát a közönség, azzal, hogy nem professzionális drámaírókra bízva az előadás tartalmának megalkotását egy színház többféle kockázatot vállal. Miért éri meg mégis egy színháznak, hogy „civileknek” adja át a színpadot? Mit nyerhet és mit kockáztat azzal egy színházi intézmény, egy társulat, ha a tágabb környezetének tagjait bevonja az alkotófolyamatba, vagy a színházi előadásokba?

A beszélgetést vezeti:

Bethlenfalvy Ádám színházi nevelési szakember – InSite Drama/Károli Gáspár Református Egyetem

A beszélgetés résztvevői:

Doru Talos színész, performer, a kolozsvári Reactor menedzsere és vezetőségi tagja

Gemza Péter igazgató – Csokonai Színház

Neudold Júlia színházpedagógus – Örkényköz

Kricsfalusi Beatrix irodalom- és színháztörténész

Petro Ionescu színházi alkotó, rendező, dramaturg, a kolozsvári Reactor vezetőségi tagja

Takács Gábor drámatanár, művészeti vezető – Káva Kulturális Műhely

Szinkrontolmácsolás:

Adorjáni Panna

Helyszín: Orfeum

december 10. 11.45-13.15

MILYEN ÚJFAJTA KIHÍVÁSOKAT JELENT EGY ALKOTÓ SZÁMÁRA A CIVILEKSEL VALÓ MUNKA EGY KÖZÖSSÉGI SZÍNHÁZI PROJEKTBEN?

kerekasztal-beszélgetés

Miért vállalkozik rá egy alkotó, hogy nem professzionális színészekkel, szerzőkkel dolgozzon egy előadás létrehozásán? Milyen problémák adódhatnak egy ilyen alkotófolyamat során? Milyen lehetőségeket, örömeket kínál egy közösségi alkotófolyamat? Mennyiben kell másképp strukturálni egy ilyen előadás létrehozását? Melyik kollégáknak ajánlják és kiknek nem ajánlják a közösségi alkotást az ebben tapasztalt színházi szakemberek?

A beszélgetést vezeti:

Bethlenfalvy Ádám színházi nevelési szakember – InSite Drama/Károli Gáspár Református Egyetem

A beszélgetés résztvevői:

Boross Martin rendező, a STEREO AKT művészeti vezetője

Romankovics Edit színházi nevelési szakember

Schermann Márta rendező, az ART-RAVALÓ szakmai vezetője

Sereglei András közösségi színházi rendező

Vági Eszter drámapedagógus – Katona József Színház

Helyszín: Orfeum

Interreg

Románia-Magyarország

Európai Regionális Fejlesztési Alap

EURÓPAI UNIÓ

www.interreg-rohu.eu

december 10. 15.00-17:45

AZISKOLÁJÁT! (Káva)

film és workshop

A Káva felnőtt civileknek szóló Állampolgári Színház elnevezésű közösségi színházi projektjének harmadik etapja keretében valósult meg *Aziskoláját!* című előadásunk, mely egyben pilot-programja volt a KA2 jelű Erasmus+ nemzetközi stratégiai partnerségi programunknak is.

Meglátásunk szerint a pedagógusok az iskola mindennapjainak szakértői. Ők ismerik legjobban az iskola világát, az iskolahasználók (diákok, szülők, tanárok) problémáit, láthatják a rendszerszintű problémákat és talán reflektálni tudnak / akarnak ezekre. Célunk egy nyilvános – a résztvevő célcsoport személyes történeteiből épülő félfikciós (a begyűjtött történetekből íródó) – közösségi színházi előadás létrehozása és bemutatása volt néhány alkalommal. A történet nem egyvalaki személyes sztorija lett: abból épült, amiket a célcsoport adott, de megpróbált minél inkább közössé válni. Ezt a közös történet próbáltuk elmesélni a színházban. Legfőbb szándékunk – Augusto Boal nyomán – a pedagógusok hangjának felerősítése volt.

A film a MU Színházban tartott utolsó előadás felvétele alapján készült.

Alkotói stáb:

rendező: **Sereglei András**

videó, technika: **Somorjai Márton**

kávás színészek az előadásban: **Somorjai Márton, Takács Gábor**

író, dramaturg: **Róbert Júlia**

látványtervező: **a másik Kiss Gabriella**

szervezés: **Petró Julianna**

gazdasági projektvezető: **Balassa Zsófia**

kommunikáció: **Szilasi Flóra, Sólyom-Nagy Fanni**

értékelés, dokumentáció: **Somorjai Márton, Takács Gábor**

szakmai projektvezető: **Takács Gábor**

Játszók: **Előd Nóra, Péntes Edina, Lantos Istvánné Nóra, Násztorné Réczey Éva, Nagy Anikó, Kertész Luca, Prinz Dorottya, Flaskay Zsuzsa, Kiss Gabriella, Glasshütter Melinda, Bognár Roman, Szélpál Stefi, Somorjai Márton, Takács Gábor**

A filmet követő workshopon szeretnénk bemutatni a projekt hátterét, céljait, módszereit és a követő értékelési munkát, valamint szeretnénk játékokon keresztül együtt közelebb kerülni az előadásban felvetett problémák, jelenségek teljesebb megértéshez.

Partnerség egy jobb jövőért

Interreg

Románia-Magyarország

Európai Regionális Fejlesztési Alap

EURÓPAI UNIÓ

www.interreg-rohu.eu

Helyszín: Orfeum

december 10. 19.30-22.00

MEGESHETNE MÁSKÉPP... (Szívhangok Társulat)

előadás és feldolgozó workshop

Az előadás középpontjában egy fiatal nő, Ramóna története áll, akinek éppen első kislánya születik meg. Az előadás egészségügyi dolgozók, szülészeti aktivisták, roma és nem roma nők személyes történeteire épül, akik a darabban maguk játszanak.

Ramóna története arról szól...

... hogy hova jó születni, hol van jó helye egy kisbabának

... hogy egy gyerek születése körül milyen sok emberi kapcsolat alakul

... hogy mennyire egyedül lehet maradni akár sok ember között is

... hogy nők mennyire tudják támogatni, máskor pedig akadályozni egymást

... hogy az állami intézményrendszer tovább nehezíti a nehéz helyzetben lévők sorsát

... hogy néha egy aláíráson múlik az egész

... hogy milyen könnyen elveszíthetjük a kontrollt saját életünk fölött

Ramóna története nem arról szól, hogy mit jelenthet anyává válni ma Magyarországon!

Rendező: **Romankovics Edit**

Rendezőasszisztens: **Proics Lilla**

Szociodráma vezetőik: **Pados Eszter és Horváth Kata**

Szereplők: **Báder Renáta, Csörgőné Polgár Andrea, Horváth Barbara, Horváth Rita, Horváth Róbert, Horváth Zsanett, Juhacsek Ildikó, Kádár Szonja, Lakatos Anett, Lakatos Marianna, Lakatos Rudolf, Szabó Róza, Szitai Natália**

Díszlet: **Kiss Gabriella**

Partnerség egy jobb jövőért

Fotó: **Csoszó Gabriella**

Asszisztens: **Kapala Maja, Kárpáti Liza**

Parforum – Sajátszínház produkció

Partnerek: Szomolyai Roma-Magyar Egyesület, Trafó

Az előadás hossza kb. 70 perc. Az előadást rövid szünet után feldolgozó workshop követi.

Helyszín: Kóti Árpád terem

december 11. 9.30-17.30 (közben ebédszünet)

JÁRATLAN UTAKON – a közös alkotás kreatív folyamata
Chris Cooper workshopja

Izgalmas kihívást jelent egy nem-hivatásos színészekből/résztvevőkből álló közösséggel közösen előadást létrehozni. A folyamat olyan, mintha egy ismeretlen tájat próbálnánk feltérképezni, és folyton váratlan élményekkel találkozoznánk, ráadásul borzasztó nehéz eldönteni, hogy melyik utat válasszuk – melyik lesz a helyes irány, melyik lesz rögzös út, vagy éppen zsákutca.

Ez a gyakorlatközpontú workshop elsősorban a folyamatot vezető facilitátor szerepével foglalkozik. Milyen stratégiák segíthetnek abban, hogy nekivágjunk az utazásnak? Milyen döntéseket hozunk meg mi és mit adjunk át a csoportnak? Hogyan találhatjuk meg az előadás középpontját, ami segíti az anyaggyűjtést, és lehetővé teszi egy koherens fiktív világ létrehozását?

Chris Cooper a TIE egyik legnevesebb kortárs szakembere, a nagy múltú Big Brum TiE Company volt vezetője és tagja; rendező, író, színész; az elmúlt évtized egyik legfontosabb hazai inspirációjának tekintett Edward Bond-féle színházelmélet és gyakorlat képviselője.

Chris Cooper több mint egy évtizeden keresztül vezette Nagy-Britannia legfontosabb színházi nevelési társulatát, a Big Brum Theatre in Education Company-t. Jelenleg szabadúszóként dolgozik Angliában és Európa számos országában. Jelentős szerepet játszik a színházi nevelés elterjedésében Kínában.

A workshop angol nyelven, de magyar nyelvű szinkrontolmácsolással valósul meg. Tolmács:

Bethlenfalvy Ádám

A workshop maximált résztvevői létszáma: 30 fő

Helyszín: Kóti Árpád terem

Jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió hivatalos álláspontját.

www.interreg-rohu.eu